

החלטת ועדת האתיקה בענין משלוח מכתבים הפטורים מתשלום

מיום ט"ז בחשון התש"ס (26 באוקטובר 1999)

פניית היועץ המשפטי לממשלה

1. ביום כ"ו באב התשנ"ט (8 באוגוסט 1999), העביר היועץ המשפטי לממשלה אל היועץ המשפטי לכנסת מעטפה ובה בטאון של סיעת ש"ס בהסתדרות, אשר נשלח ע"י אחד מחברי הכנסת של סיעה זו, במסגרת זכותו לשלוח מכתבים פטורים מתשלום. לדעת היועץ המשפטי לממשלה, הדבר אינו מתיישב עם הפרשנות לסעיף 11(ד) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם שבהחלטות ועדת האתיקה מיום ז' בחשון התשמ"ו (22 באוקטובר 1985) 1. היועץ המשפטי לכנסת העביר את הפניה אל ועדת האתיקה.

הדיון בוועדת האתיקה

2. ועדת האתיקה קיימה מספר דיונים בנושא, ובין היתר בדקה ונוכחה לדעת כי גם ח"כים אחרים של סיעת ש"ס בכנסת, עשו שימוש דומה בזכותם לשלוח דואר חנים.

3. הוועדה נתנה דעתה להחלטותיה הקודמות בנושא זה של משלוח מכתבים הפטורים מתשלום ע"י חברי הכנסת, ובהם הקביעות הבאות:

(1) "זכותו של ח"כ לשלוח מכתבים הפטורים מתשלום ... לא נועדה לשמש את מפלגתו של חבר הכנסת". בהמשך ההחלטה פורט מהו השימוש הראוי בזכות זו, ושיגור עתוני סיעתו של חבר הכנסת במסגרת המכתבים הפטורים מתשלום של חברי הכנסת, לא נכלל בין אלה. (החלטתה של ועדת האתיקה מיום ז' בחשון התשמ"ו (22 באוקטובר 1985) (ראה הערה 1);

(2) חבר הכנסת אינו רשאי להפיץ את פניותיו של גוף ציבורי שעם פעולותיו הוא מזדהה (החלטתה של ועדת האתיקה מיום י"ב בסיון התשנ"ז (17 ביוני 1997) 2).

החלטת הוועדה

4. מכיוון שהחלטות ועדת האתיקה המובאות לעיל לא התייחסו במפורש לסוגיה של משלוח עתונים מפלגתיים או סיעתיים ע"י חברי הכנסת, אף שכבר נקבע כי זכותו של הח"כ לשלוח מכתבים הפטורים מתשלום לא נועדה לשמש את מפלגתו של חבר הכנסת, נמנעת ועדת האתיקה מלקבוע כי חברי הכנסת אשר שלחו עתונים כאלה, עברו על הכללים שנקבעו לענין משלוח מכתבים הפטורים מתשלום.

5. בהמשך להחלטות הוועדה מיום ז' בחשון התשמ"ו (22 באוקטובר 1985) (ראה הערה 1) ומיום י"ב בסיון התשנ"ז (17 ביוני 1997) (ראה הערה 2) מחליטה הוועדה כי:

(1) חבר הכנסת אינו רשאי לשלוח, במסגרת מכסתו למכתבים פטורים מתשלום, עתונים או בטאונים של מפלגתו, סיעתו או גוף כלשהו.

(2) חבר הכנסת רשאי לשלוח, במצורף למכתב שהוא משגר, מאמר או רשימה שפרסם בעתון או בטאון, אך לא את העתון או הבטאון כולו.

6. החלטת הוועדה תונח על שולחן הכנסת, ותובא לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

1 " (1) זכותו של ח"כ לשלוח מכתבים הפטורים מתשלום, באה על מנת לאפשר לו למלא ביעילות את תפקידו כחבר-הכנסת. זכות זו לא נועדה לשמש כהטבה אישית ואף לא נועדה לשמש את מפלגתו של חבר-הכנסת. לפיכך השמוש הראוי בה הוא במקרים הבאים: מכתבי תשובה לפניות הציבור; מכתבי פניה לאישים ומוסדות בקשר לעניינים שהח"כ מטפל בהם אישית כח"כ, משלוח מאמרים, רשימות ותגובות הקשורים בפעילותו הציבורית של ח"כ וכן משלוח כל מכתב אחר בקשר לפעילותו כח"כ.

(2) מכתב מאת חבר הכנסת (הפטור מתשלום) הוא מכתב אשר נמסר למשלוח ע"י חבר הכנסת אישית או שהוא נושא על גבו את חתימתו האישית של חבר הכנסת.

2. וזה נוסחה המלא של ההחלטה:

"1. (א) חבר-הכנסת רשאי, במסגרת מיכסתו למכתבים פטורים מתשלום, לעודד תמיכה בגוף ציבורי שעם פעולותיו הוא מזדהה. עם זה אין הוא רשאי להפיץ את פניותיו של אותו גוף.

(ב) חבר-הכנסת אשר נואם בכנס של גוף ציבורי, רשאי לצרף להזמנתו שלו, גם את הודעת אותו גוף בדבר נאומו בכנס האמור.

2. (א) חבר-הכנסת אינו רשאי לשלוח, מסגרת מכסתו למכתבים פטורים מתשלום, הזמנות מטעם מפלגתו לכנס בו הוא נואם. חבר-הכנסת רשאי לצרף להזמנה מטעמו ובשמו, גם את הודעת מפלגתו בדבר נאומו בכנס האמור.

(ב) הקפדה על הנחייה זו, תמנע מקרים של שימוש לא נאות בזכותו לשלוח דואר פטור מתשלום, לעתים אף ללא ידיעתו של חבר-הכנסת שבשמו נשלח דואר זה.

3. חבר הכנסת אינו רשאי להעביר ממכסת מכתביו הפטורים מתשלום, לחבר כנסת אחר."